

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

ІННА БОЛЬШАКОВА

НАВЧАННЯ
БЕЗ МЕЖ

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

1

КЛАС

А Б В Г Г Д Е Є Ж З И І Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ
Ь Ю Я

ЧАСТИНА 1

Інна Большакова

Українська мова. Буквар
підручник для 1 класу закладів загальної середньої
освіти (у 2-х частинах)

Частина 1

Видавництво «Ранок»

Підручник створено відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна

**Державний
Прапор
України**

**Державний
Герб
України**

**Державною мовою
в Україні
є українська мова**
Конституція України
(розділ 1, стаття 10)

Державний Гімн України

Слова Павла Чубинського
Музика Михайла Вербицького

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Інна Большакова

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах)

Частина 1

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

mnk.com.ua/102642
Інтерактивний
електронний
додаток
до підручника

Київ • Харків
Видавництво «Ранок»

УДК 811.161.2:028.1(075.2)
Б 79

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21. 02. 2025 № 345)

Підручник створено відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна

Ілюстрації *Ольги Рибцової*

Большакова І. О.

Б 79 Українська мова. Буквар : підруч. для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1 /
І. О. Большакова. — Х.: Вид-во «Ранок», 2025. — 128 с. : іл.

УДК 811.161.2:028.1(075.2)

Інтерактивний
електронний додаток
до підручника
доступний
за QR-кодом
або посиланням
rnk.com.ua/102642

© Большакова І. О., 2025
© Рибцова О. А., ілюстрації, 2025
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2025

ЗМІСТ

Передмова	4	Сс	30
З Україною в серці	5	Нн	33
Я у школі. Усне і писемне мовлення	6	Лл	36
Слова — назви предметів	8	Кк	39
Слова — назви предметів	9	Ии	42
Слова — назви дій	10	Рр	45
Слова — назви дій	11	Вв	49
Слово і речення	12	Бб	53
Звуки	14	Іі	56
Звуки голосні і приголосні	15	Ее	59
Склад	17	Пп	61
Наголос	18	Дд	65
Букви. Абетка	19	Тт	69
Аа	20	Гг	73
Оо	22	Ґґ	77
Уу	24	Йй	79
Мм	26	Зз	83
		Жж	87
		Шш	91
		Хх	95
		Чч	98
		Ь	101
		Яя	103
		Юю	107
		Єє	111
		Її	114
		Щщ	117
		Цц	120
		Фф	123
		Новий рік — на поріг ...	126

ВІТАЄМО!

Ти тримаєш буквар. У букварі живуть букви. Коли ти з ними познайомишся, то навчишся читати й писати.

У букварі також мешкають букваренята — манюсінькі чарівники. У кожного з них є улюблене заняття. Вони допоможуть тобі зрозуміти, яке завдання ви виконуватимете разом.

Орієнтуйся в підручнику за допомогою умовних позначень:

— слухаю

— досліджую мовлення

— читаю

— перевіряємо одне одного

— спілкуюся

— мислю критично

Запитай у дорослих, якщо чогось не розумієш. Вони допоможуть тобі. У тебе все вийде! Успіхів!

З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ

! Ми живемо в Україні. Наша мова — українська.
Ти вчитимешся читати і писати українською мовою.

МОЯ УКРАЇНА

Моя Україна завжди зі мною:

У синьому небі , у теплих зорях,

У хвилях Дніпра і Чорного моря,

У квітах каштанів і соняхів полі.

В дворі, у якому я з друзями граю,

І в піснях, які радо співаю ,

І в рідних моїх: мамі, татку, бабусях,

І в люстерку, як у нього дивлюся.

Б'ється в серці моєму невпинно

Завжди зі мною моя Україна.

Інна Большакова

Я У ШКОЛІ. УСНЕ І ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

!

Ти можеш спілкуватись усно або письмово.
Коли ти слухаєш інших людей і говориш, ти спілкуєшся усно. Коли ти читаєш і пишеш, ти спілкуєшся письмово.

1

Хто з дітей слухає, говорить, пише, читає?

Я говорю українською.

Я читаю українською.

Я пишу українською.

Я слухаю українську.

2

Розкажи про шкільні правила.
У яких ситуаціях ти спілкуєшся усно? Письмово?

1. Я йду до школи
разом із моїми
друзями.
Я приходжу вчасно.
Не запізнююся.

2. На уроках ми говоримо по черзі. Якщо потрібно запитати про щось, я підіймаю руку. Я не кричу.

3. Я слухаю вчителя й старанно виконую завдання.
4. Я чекаю своєї черги. Я не чіпаю інших руками, ногами. Я не хочу завдати болю іншим.
5. Я не беру чужі речі без дозволу. Завжди запитую.
6. Я прибираю після себе. Я складаю речі на місце.

СЛОВА — НАЗВИ ПРЕДМЕТІВ

Кожний предмет ти можеш назвати словом.

1

Що відбувається? Назви слова за малюнком. Які з них відповідають на питання **хто?**, а які — на питання **що?**

ЩО? сонце

ЩО? м'яч

ХТО? дівчинка

ХТО? хлопчик

2

Розподіли слова за питаннями.

ХТО?

ЩО?

СЛОВА — НАЗВИ ПРЕДМЕТІВ

Ти можеш назвати словами предмети

людей

, тварин

1

Що відбувається? Розкажи історію.

ХТО? ЩО?

У БІБЛІОТЕЦІ

2

Розподіли предмети на дві групи. Склади речення з кожним словом.

м'яч скакалка книжка журнал газета

СЛОВА — НАЗВИ ДІЙ

Кожну дію ти можеш назвати словом.

1

Що відбувається? Дай дітям імена. Розкажи, хто що робить. Що робить кіт?

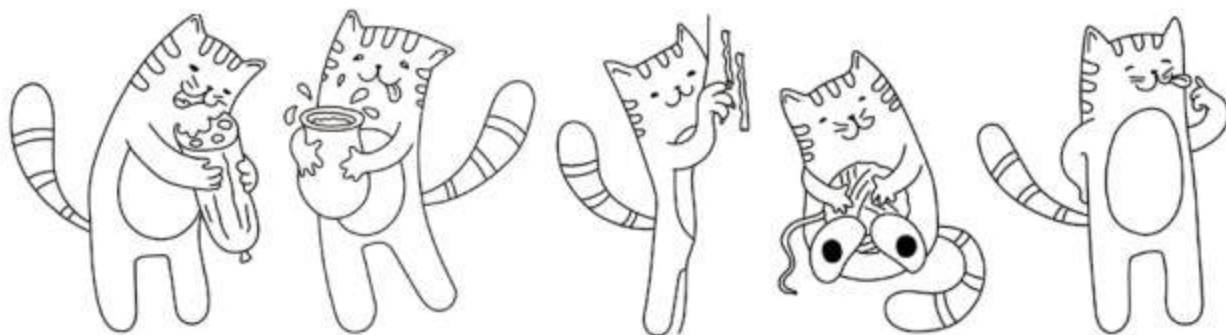
ЩО РОБИТЬ?

Повторіть у парах дії дітей на малюнку. Називайте дії словами.

2

Що робить кошеня? Що йому для цього потрібно? Назви предмети, які відповідають на питання **ЩО?**

СЛОВА — НАЗВИ ДІЙ

! Ти можеш назвати дії словами.

1

Що відбувається? Назви слова — назви дій. Які із цих дій ти вмієш виконувати?

2

Назви дії. Чому люди і тварини виконують ці дії? Чи можуть люди і тварини помінятися місцями?

СЛОВО І РЕЧЕННЯ

Зі слів ти можеш скласти речення.

Я

складаю

речення

зі

слів.

Діти читають книжку .

1

Склади речення за зразком. Використай подані слова та малюнок.

ХТО?

хлопчик
дівчинка
кіт
миша
Олег
Оля

Хлопчик читає
книжку.

ЩО?

книжку
казку
журнал
текст
газету
вірш

ЩО РОБИТЬ?

читає
слухає

Речення можна записати

словами

чи

схемою

Учень читає книжку.

_____.

! Речення ти можеш вимовляти з різною метою й різною силою голосу. На письмі в кінці речення став такі знаки: крапка , знак оклику , знак питання .

2 Вимов речення за вчителем / учителькою. Знайди схему речення.

Я розповідаю

Я запитую

Я кричу

_____.

_____?

_____!

1. Олег забив гол
2. Оленка знайшла равлика
3. Бабуся зварила борщ
4. Дідусь упіймав щуку

3

Правда чи неправда .

1. У Роми живе собака.
2. Його звуть Рекс.
3. Він рудий, з довгим хвостом.
4. Рома з Рексом гуляють у парку.

Склади речення за малюнком та схемами. Вимов речення з різною інтонацією.

_____.

_____?

_____!

ЗВУКИ

! Ти чуєш різні звуки. Є звуки немовні й звуки мовлення

1

Що відбувається? Розкажи. Які звуки можна почути?

2

Правда (✓) чи неправда (✗)?

Гав!

Ко-ко!

Які звуки видають тварини: мовні чи немовні? Чому?

ЗВУКИ ГОЛОСНІ І ПРИГОЛОСНІ

1 Назви тварин. Хто зайвий? Які звуки видають ці тварини? Це звуки мовні чи немовні?

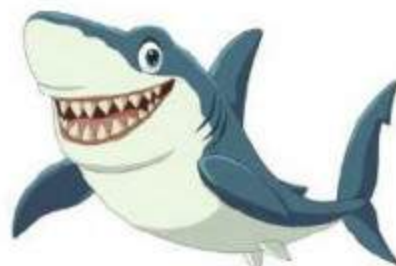
оса

жук

комар

акула

Вимови слова — назви тварин по звуках.

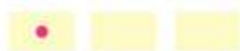
! Слова складаються зі звуків. Звуки бувають **голосні** і **приголосні**.

Голосні звуки

утворюються
голосом

позначаються

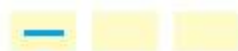

Приголосні звуки

утворюються шумом
і голосом

позначаються

2

Знайди птахів, назви яких починаються на голосний звук.

орел

сова

ему

індик

3

Знайди звірів, назви яких починаються на приголосний звук.

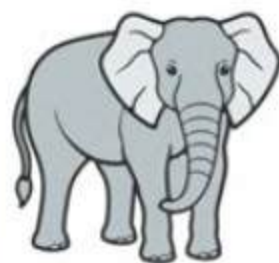
лев

вовк

кит

слон

4

Назви слова із завдання 1. Які слова починаються / закінчуються голосним звуком? приголосним? Знайди звукові схеми слів.

5

Що відбувається? Назви зображені предмети. Знайди звукові схеми до слів.

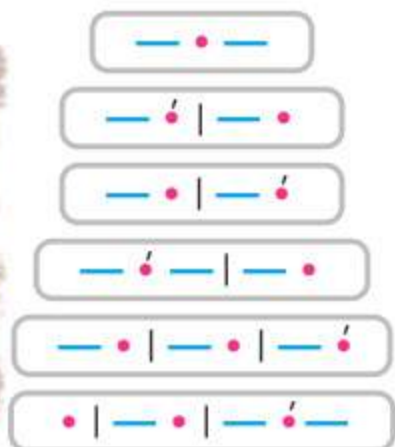
СКЛАД

Більшість слів ти можеш поділити на частинки — склади. У слові стільки складів, скільки голосних звуків.

1

Що відбувається? Чим кубики й пазли схожі на склади? Назви слова з одного складу; двох складів; трьох складів.

Назви предмети, зображені на малюнку. Назви перші звуки слів. Це голосні чи приголосні звуки?

Як поділити слово на склади

1

Визначаю в слові голосні звуки.

МАМА

2

Ділю слово на склади.

МА|МА

2

Назви голосні звуки в словах. Поділи слова на склади. Знайди схему до кожного слова.

суп

каша

салат

оладки

3

Знайди слова з однаковою кількістю складів.

молоко сир сік компот чай лимонад

НАГОЛОС

Коли ти вимовляєш слово, один склад ти вимовляєш з більшою силою голосу. Цей склад наголошений. Наголошуються тільки голосні звуки.

1

Що відбувається? Як мишеня вимовляє слово «мамо»?

2

Визнач у кожному слові голосні звуки та наголошений

3

Знайди, чого не вистачає. Визнач наголос у цих словах.

Запиши схеми до слів.

БУКВИ. АБЕТКА

! Звуки мовлення ти можеш записати буквами. Букви ти бачиш і пишеш.

1 Діти вимовляють слово «Привіт» по-різному. Вони записали слово різними буквами. Чому?

Якщо ти запишеш букви української мови в певному порядку, то вийде **українська абетка**.

Аа Бб Вв Гг Ґґ Дд Ее Єє
Жж Зз Ии Іі Її Йй Кк Лл
Мм Нн Оо Пп Рр Сс Тт Уу
Фф Хх Цц Чч Шш Щщ Ъ Юю Яя

2 Розподіли знаки на дві групи: букви і не букви.

! Букви бувають великі А і малі а, друковані А і рукописні а.

3 Покажи великі і малі букви в абетці.

Аа

а|в|т|о|б|у|с

1

Назви предмети. Визнач місце звука [а] в словах.

транспорт

автобус

самокат

автівка

літак

2

Знайди й покажи букви **А** і **а**. Полічи їх і перевір себе.

А Л М А Я Л А М Д А

4

а о а д а в ц а я а

5

3

А-А-А а-а-а А-А-А а-а-а А-А-А

4

Прослухай або прочитай вірш. Плескай у долоні, коли почуєш звук [а]. Накрий всі букви **а** ґудзиками.

Знай-шла а-ку-ла а-на-нас,
По-кла-ла в ва-зу про за-пас,
Ко-ли на-став о-бі-ду час,
То при-гос-ти-ла весь наш клас.

20

Що відбувається? Розкажи історію.

- Назви предмети, у назві яких є звук [a].
- Знайди предмети, які схожі на букви **A** і **a**.

Оо

о|ку|ля|ри

1

Назви предмети. Визнач місце звука [о] в словах.

око

окуляри

бінокль

люстерко

2

Знайди й покажи букви **О** і **о**. Полічи їх і перевір себе.

О С Ю С О Б С О Л О

4

ю о с о ю о л о о а

5

3

О-А-О а-о-о О-О-А о-а-о А-О-А

А о

О а

4

Які бувають окуляри? Розкажи.

А-а-а!
Ао-а-о-а?
А!

О-о-о?
Оа-оа.
О-о-о!

А!
О-о-о.

А-о-а-о!
Оа-оа?
Ао-ао!

Що відбувається? Розкажи історію.

ЯК ОСА ОКУЛЯРИ ВИБИРАЛА

Окуляри купила оса
й сказала: «Яка краса!».

Від сонця я очі
сховаю,

Від води, коли носик
умиваю.

Знайду
на спідниці
дірку

І влаштую для друзів
вечірку.

Тільки оса
не знала,
що одних
окулярів
замало.

- Назви предмети, у яких є звук [о].
- Знайди предмети, які схожі на букви **О** і **о**.

Уу

У|к|р|а|ї|н|а

1

Назви предмети. Визнач місце звука [у] в словах.

українка

українець

тризуб

рушник

2

Знайди й покажи букви **У** й **у**. Полічи їх і перевір себе.

У У Ч К У А Р А У У

5

у о у б у р у у а у

6

3

У о а У О у
А у У а у о

У а

У о

4

Прочитай або прослухай вірш.

Знайди букви **У** й **у**.

У-кра-ї-на — мо-я кра-ї-на,
Не-за-леж-на, мо-гут-ня, силь-на.
У-кра-ї-на — мо-я кра-ї-на,
Рід-на, доб-ра і є-ди-на.

Що відбувається? Розкажи історію.

Буква У любить
мандрувати
Україною.

У Києві гуляє
Хрещатиком.

У Дніпрі ловить щуку
вудкою.

У Карпатах —
милується дубами
й буками.

Уранці усміхається.

Увечері — дивується.

Назви предмети, у яких є звук [y].

Знайди предмети, які схожі на букви **У** й **у**.

Мм

ма|ма

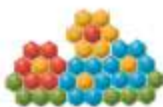
1

Назви предмети. Визнач місце звуків [м], [м'] у словах.

іграшки

м'яч

мозаїка

пірамідка

дім

2

а м ам – ам

м а ма – ма

о м ом – ом

м о мо – мо

у м ум – ум

м у му – му

а – ма ма – мам ма – ма ма – мо

о – мо мо – мом мо – мо мо – му

у – му му – мум му – му му – ма

3

Прочитай, що говорять малюки.

Що відбувається? Розкажи історію.

ЯК МАМА ШУКАЛА МАЛЯТ

Мама в місті шукає
малят: Мома, Момома,
Мумама й П'ят.

Мома й Момома
грають у м'яч.

Мама побачила милих малят:
Мома, Момома, Мумама й П'ят.

Мумама й П'ят
вибрали квач.

І повела в затишний сад.

Морозиво всім
роздала й мармелад.

- Назви предмети, у яких є звук [м].
- Знайди предмети, які схожі на букви **М** і **м**.

5

ам – ма

ама – ома

мам – мом

ма – ма

ом – мо

умо – омо

мум – мам

ма – мо

ум – му

ому – уму

мом – мум

ма – му

6

Монстрики хочуть їсти. Вони люблять овочі і фрукти, у назвах яких є звук [м]. Назви, що їстимуть малята.

морква

морозиво

малина

лимон

мухомор

7

Чим люблять грати монстрики? Прочитай.

У Мома мо-за-ї-ка .

У Момома дім .

У Мумама пі-ра-мід-ка .

У мами — Мома, Момома, Мумама.

Назви мам і малят. Визнач місце звука [м] і букви **м** у словах.

мишка —
мишеня

ведмедиця —
ведмежа

мавпа —
мавпеня

■ Прочитай слова. Склади речення зі словами.

Прослухай або прочитай вірш. Знайди в словах букви **М** і **м**.

Вмиває кішка кошенят.
Вмиває кізка козенят.
Мене водою з милом
Щоранку мама миє.
І чистим сонечко встає
Щодня з-за небокраю...
І в нього, мабуть, мама є,
Бо хто ж його вмиває?

Анатолій Костецький

■ Вибери слова для своєї мами:
мама, мамуся, матуся,
матусенька.

Сс

с у м | к а
с і | т к а

1

Назви предмети, у назвах яких є звуки [с] і [с'].
Визнач їх місце в словах.

сітка

пакет

сумка

хустка

2

а с

ас – ас

с а

са – са

о с

ос – ос

с о

со – со

у с

ус – ус

с у

су – су

а – са

са – сас

са – сам

са – ма

о – со

со – сос

со – сом

со – ма

у – су

су – сус

су – сум

су – ма

3

Знайди слово — підпис до малюнка.

о-са

сам

сом

сум

о-су

са-ма

со-ма

су-ме

Що відбувається? Розкажи історію.

ЩО В СУМЦІ?

Назви предмети, у яких є звуки [с] і [с'].

Знайди предмети, які схожі на букви **С** і **с**.

5

сам	са – ма	ма – са	са – му – са
сом	са – мо	мо – со	со – ма – су
сум	су – ма	му – су	су – мо – са

6

Знайди слово — назву комахи.

сам	сом	сум	оса	мама
сама	сома	сума	осу	мамо

7

Мамо, мамо! Сом!
Мамо, мамо! Оса!

У мамі сом

У мамі оса

8

Прочитай або прослухай вірш.
Знайди в словах букви **С** і **с**.

На со-сну со-ро-ка сі-ла
Сма-чний сир з'ї-сти хо-ті-ла.

«Скре-скре-скре», — за-скре-ко-ті-ла
І сирочок той впустила.

Сум-ку й сі-тку тре-ба бра-ти,
Щоб сма-ко-ли-ки хо-ва-ти.

Нн

на | мёт
нір | ка

1

Назви предмети. Визнач місце звуків [н] і [н'] у словах.

намет

наплічник

казан

ніс

2

а н	ан – ан	н а	на – на
о н	он – он	н о	но – но
у н	ун – ун	н у	ну – ну
а – на	на – нас	на – нам	на – но
о – но	но – нос	но – ном	но – ну
у – ну	ну – нус	ну – нум	ну – на

3

Знайди слово — назву плода.

о-са со-сна а-на-нас
о-су со-сну а-на-на-са

Що відбувається? Розкажи історію.

НАМЕТ

Ми розкладаємо намет.

Готово!

Що це за звуки?
Му-у-у!

Хто це?

Наш намет?!

У нас більше немає намету...

- Назви предмети, у яких є звуки [н] і [н'].
- Знайди предмети, які схожі на букви **Н** і **н**.

5

Правда ✓ чи неправда ⊖?

1. У нас — ананас.

3. У нас оса.

2. У нас — сом.

4. У нас сосна.

А у вас?

Які слова відповідають на питання **хто?**
на питання **що?**

6

Порівняй намети за кольором, розміром, формою.

7

Прочитай або прослухай вірш.
Знайди букви **Н** і **н** у словах.

Но-жи-ці, ни-тки, ка-нат,
Ковд-ра, па-ли-ця, ха-лат,
Про-сти-ра-дло і па-кет —
Ми бу-ду-є-мо на-мет.

Лл

лис

ліс

1

Назви предмети. Визнач місце звуків [л] і [л'] у словах.

тварини

лама

слон

крокодил

верблюд

2

а л

ал – ал

л а

ла – ла

о л

ол – ол

л о

ло – ло

у л

ул – ул

л у

лу – лу

а – ла

ла – ло

ла – лас

ла – лам

о – ло

ло – лу

ло – лом

ло – лом

у – лу

лу – ла

лу – лун

лу – лум

ла
лама
ламана

ло
лом
лома

лу
луна
луни

мул
манул
манула

Що відбувається? Розкажи історію.

ЛІС У КІМНАТІ

У нас ла-ма. У нас мул.
У нас слон. У нас ма-нул.

Кро-ко-дил, вер-блюд, тю-лень,
Лис, лев, ко-тик і олень.

Сон нас о-гор-та-є,
Сон ліс нам повертає.

- Назви предмети, у яких є звуки [л] і [л'].
- Знайди предмети, які схожі на букви **Л** і **л**.

4

Знайди слово — підпис до малюнка.

лама лом мало сон
луна сало мала слон
ма-сло мул лама

5

У нас мул. У нас манул. У нас лама. У нас слон. Лама мала. А слон?

6

Прочитай або прослухай вірш. Знайди в словах букви **Л** і **л**.

Лама мила підлогу і лаву,
Ліжко й крісло, стілець і комод,
Лампи та ложки, виделки й стіл.
Дуже втомилась, вибилася з сил.

Кк

ка | пе | люх

1

Назви предмети. Визнач місце звука [к] у словах.

головні убори

капелюх

шапка

хустка

ковпак

2

а к

ак – ак

к а

ка – ка

о к

ок – ок

к о

ко – ко

у к

ук – ук

к у

ку – ку

а – ка

ка – кам

ка – кас

ка – кан

о – ко

ко – ком

ко – кос

ко – кон

у – ку

ку – кум

ку – кус

ку – кун

3

Знайди слово — підпис до малюнка.

око

каса

КОКОС

коло

коса

КОКОСИ

а-ку-ла

кума

МОЛОКО

4

У нас кокос. У нас молоко з кокоса.

У нас масло **3** кокоса.

У нас **капелюх** **3** кокоса.

Що відбувається? Розкажи історію.

- Назви предмети, у яких є звуки [к] і [к'].
- Знайди предмети, які схожі на букви **К** і **к**.

нак
нок
нук

сак
сок
сук

мак
мок
мук

лак
лок
лук

клас
кла-си
кла-си-ки

ко-лос
ко-ло-сок

ко-ло-на
ко-лон-ка

со-ло-ма
со-лом-ка

сум-ка
ман-ка

7

Прочитай або прослухай слова. Знайди ці предмети на малюнку. Знайди в словах букву **к**.

шапка

ковпак

капелюх

капелюшок

чепчик

8

Прочитай або прослухай текст.
Знайди слова з буквою **к**.

У кутку стояв капелюх Чарівника. На дні капелюха була яєчна шкаралупа. Раптом шкаралупа почала мінятися на очах. Це тому, що речі, які потрапляли в капелюх, змінювалися. Як саме, передбачити було неможливо.

■ У що перетвориться яєчна шкаралупа?

Шкаралупа росла й росла. Ставала м'якою й пухнастою. Та за мить заповнила весь капелюх. П'ять маленьких хмаринок вилетіли з капелюха й полетіли.

■ Намалюй, що ти покладеш в капелюх і що з'явиться.

Ии

ли | мо | ни

1

Назви предмети. Визнач місце звука [и] в словах.

плоди

лимони

апельсини

сливи

ромашки

2

л и

ли – ли

с и

си – си

н и

ни – ни

к и

ки – ки

ли – лик

си – сил

ки – ким

ли – лис

ни – ник

ми – мил

ми – мим

ли – лин

ми – мик

ни – нил

ни – ним

си – син

3

Знайди слово — підпис до малюнка. Визнач місце букви **и** в словах.

мило

сила

оси

лин

мила

лила

коси

лимон

мили

косила

носи

лимони

4

У Кли-ма лимони. У Ки-ли-ни малина.
У Мак-си-ма калина.

Ми мили лимони. Ми мили малину. Ми
мили калину. Ми пили лимонад і соки
з малини, калини.

Що відбувається? Розкажи історію.

- Назви предмети, у яких є звук [и].
- Знайди предмети, які схожі на букви **И** й **и**.

6

и – ни – лини
и – ки – макии – ли – мили
и – ми – сомии – си – кокоси
и – си – насоси

7

Знайди слово — підпис до малюнка.

килим	калина	соми
килими	малина	лини
килимок	соломина	налими

8

Порівняй слова.

лис — лиси
лин — лини
сом — соми

килим — килими
кокос — кокоси
лимон — лимони

9

Факти і думки

У кімнаті росте лимон.
Це дерево.

У лимона міцне коріння, пря-
мий стовбур і широкі листки.

На лимоні відразу можуть
бути й квіти, і плоди.

Лимони кислі.

Я люблю
пити чай
із лимоном.

Розкажи, які рослини ти вирощуєш або плануєш вирощувати. Намалюй їх.

Рр

р і | к а
р о | б о т

1

Назви предмети. Визнач місце звука [р] у словах.

рак

краб

риба

2

у р

ур – ур

р у

ру – ру

и р

ир – ир

р и

ри – ри

ар – ар

ур – ур

ра – ра

ру – ру

ор – ор

ир – ир

ро – ро

ри – ри

3

Знайди слово — підпис до малюнка
й слово до схеми.

рама

нора

сир

кран

рана

кора

косар

краса

ранок

роса

комар

марка

рулон

рука

рис

русалка

Що відбувається? Розкажи історію.

РОБОТ

Робот Роккі
допомагав нам.

А Роккі піде
до школи?

Роккі був
гарним
учнем.

Роккі був гарним
другом.

Роккі — робот?

Ми й Роккі — учні.

- Назви предмети, у яких є звуки [p] і [p'].
- Знайди предмети, які схожі на букви **P** і **p**.

5

ар – ор ур – ир ар – ор ур – ир
 ра – ро ру – ри ра – ро ру – ри
 ар – ра – рар ор – ро – рор ур – ру – рур

6

Знайди слово — підпис до малюнка
 й слово до схеми.

рак арка кран сорока
 рис марка крок корона
 сир хмарка крик сокира
 мир курка крила ролики

7

Що відбувається? Прочитай слова. Знайди ці предмети
 на малюнку.

рак
 краб
 риб-ка
 ри-бал-ка
 ро-бот
 ро-маш-ка
 бе-ре-за
 бо-бер
 річ-ка

8

Ранок. Краса. На сороки. У соми,
 лини. А акули? Акули в .

9

Прочитай або прослухай текст. Знайди слова з буквами **Р** і **р**.

Привіт! Я робот Роккі. Мій друг — собака-робот Рис. Моя робота — мити рами, стіни, підлогу. Приносити продукти. Складати шкарпетки. Ловити комара. Рис дає корм коту.

Визнач, що вміє робити робот Роккі.

10

Прочитай або прослухай текст.

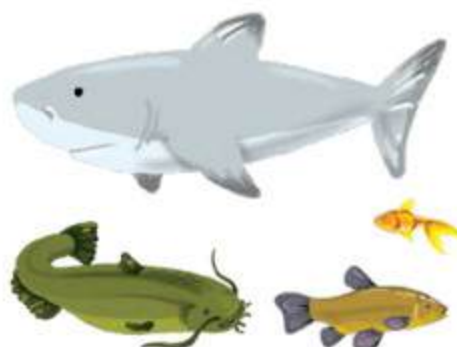
Риби живуть у воді. Соми, налими, лини живуть у річках та озерах. Акули живуть у морях та океанах.

Золоті рибки часто живуть в а-ква-рі-у-мах.

Правда (✓) чи неправда (✗)?

1. Лини живуть у річках.
2. Акули живуть у річках.
3. Соми живуть у морях.

Вв

ва | ре | ни | ки

1

Назви предмети. Визнач місце звука [в] у словах.

вареники

варення

варив

узвар

2

в а

ва – ва

в у

ву – ву

в о

во – во

в и

ви – ви

а – ва

ва – во

ва – вам

ри – рив

о – во

во – ву

во – вол

ни – нив

у – ву

ву – ви

ву – вус

ми – мив

и – ви

ви – ва

ви – вир

ли – лив

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

ла-ва

на-лив

сло-во

ка-ва

по-мив

сли-ва

со-ва

на-рив

слив-ка

мо-ва

но-сив

слив-ки

4

Вірш. Настрій вірша.

У со-ма ву-са.

У вов-ка ву-са.

В о-си ву-си-ки.

В Іва-на во-ло-си-ни.

Що відбувається? Розкажи історію.

ВАРЕНИКИ

Ва-си-ли-на
лі-пи-ла ва-ре-ни-ки.

Ва-ре-ни-ку сум-но.
Ва-ре-ник ви-ско-чив
з ка-стру-лі.

Во-ро-на по-ба-чила
ва-ре-ник.

Вовк по-ба-чив
ва-ре-ник.

Ве-дмідь
по-ба-чив ва-ре-ник.

Утік ва-ре-ник
у кас-тру-лю.

- Назви предмети, у яких є звук [в].
- Знайди предмети, які схожі на букви **В** і **в**.
- Створи проєкт «Українська кухня».

6

ва – ву	вур – вус	кав – рав	вра
ви – во	вак – ван	нов – лов	вла
ву – ви	вом – вол	суб – мув	вка

7

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

во-ро-та	ва-лик	ву-са
во-ро-на	ву-лик	ка-вун
ко-ро-ва	рав-лик	ру-кав
со-ро-ка	ков-пак	па-вук

8

Кого як звать?

У Слави но-ва сум-ка.
В І-ва-на но-ва кур-тка.
В І-ван-ки нова ска-кал-ка.
У Кла-ви мис-ка ва-ре-ни-ків.

9

Вірш. Рима

Ва-ре-ни-ки, ва-ре-ни-ки,
Ва-ри-ли ми ва-ре-ни-ки.
Із сиром і кар-топ-ле-ю,
З вишнею й ка-пус-то-ю,
З м'ясом і грибами
Для тата і для мами.

10

Знайди слова — підписи до малюнка.

мо-ва	на-лив	ва-рив
но-ва	на-ли-ла	ва-ри-ла
но-ви-на	но-сив	ло-вив
но-ви-ни	но-си-ла	ло-ви-ла

11

Правда ✓ чи неправда ⊖?

1. І-ван но-сив рав-ли-ка.
2. Слав-ко по-ли-вав кві-ти.
3. Во-ва ло-вив со-ма.
4. Ро-ман мив ру-ки.
5. Ва-силь лі-пив ва-ре-ни-ки.

Іван Славко

Вова Роман

12

Скільки слів «варення» написано? Яке слово зайве?

вареники

варення

ва | ре́ | ння

варення

варення

варення

варення

13

Прочитай або прослухай текст. Якого варення ти не куштував / куштувала? Чому?
Чи може бути таке варення?

ДИВНЕ ВАРЕННЯ

Василина варить варення.
Варення зі слив — сливове.
Варення з абрикосів — абрикосо-
ве. Варення з вишень — вишневе.

А варення з квасолі? Варен-
ня з квасолі — дивне. А варен-
ня з кавуна?

Бб

б а | р а | б а н

1

Назви предмети. Визнач місце звука [б] у словах.

музичні інструменти

барабан

бубон

кобза

куб

2

б а

ба – ба

б у

бу – бу

б о

бо – бо

б и

би – би

а – ба

у – ба

ба – бо

ба – бам

о – бо

о – бу

бо – бу

бо – бол

у – бу

а – би

бу – би

бу – бус

и – би

и – бо

би – ба

би – бир

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

бак

баба

банан

булка

бик

бабка

баран

балка

біб

бабак

барабан

банка

4

Порівняй речення й малюнки.

У ба-ка ба-ран.

У бака ка-бан.

У барана ба-нан.

У кабана бул-ка.

5

ба – бу

би – бо

бу – би

бо – ба

бор – бар

бук – бик

бул – бол

бус – бис

краб

граб

скарб

скар-би

бик

бак

бук

бал

6

Знайди слова — підписи до малюнка.

баб-ка

губ-ка

ку-бок

бан-ка

риб-ка

клу-бок

бал-ка

ко-роб-ка

клум-ба

бук-ва

ко-ло-бок

кло-ун

7

Правда (✓) чи неправда (✗)?

1. У бо-бра бу-бон.

4. У бе-ге-мо-та ба-ян.

2. У барана барабан.

5. У бор-су-ка тру-ба.

3. У біл-ки коб-за.

6. Це **оркестр**.

Що відбувається? Розкажи історію.

ба – бу	бур – бор	наб – каб	бра
би – бо	бак – бис	вуб – суб	бла
бу – би	бум – бал	лоб – моб	сбо
бо – ба	бин – бок	роб – коб	сбу

Покажи на малюнку Миколу, Марину, Руслану, Бориса.

1. У Миколи — барабан.
2. У Руслани — кубики.
3. У Марини — бубон.
4. У Бориса — собака.

Створи проект «Іграшки».

і і

і | біс

1

Назви предмети. Визнач місце звука [і] в словах.

ібіс

іволга

білка

колібри

2

н і

ні – ні

д і

ді – ді

л і

лі – лі

с і

сі – сі

і – бі

бі – бік

лі – ліс

бі-лі

і – рі

сі – сік

ні – ніс

сі-рі

і – ві

рі – рік

рі – ріс

си-ні

і – ні

ві – вік

бі – біб

си-рі

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

і-біс лі-то сі-но нір-ка ві-ник
і-рис рі-ка кі-но дір-ка пів-ник
ін-дик рі-па вік-но мір-ка ліс-ник

— • | — •

4

У Іри-ни й Ві-ки і-ри-си . В А-лі-си
й По-лі-ни і-рис-ки . В Ін-ни й Ні-ни
і-ри-си та і-ри-ски.

56

5

ри-ри-ри

рі-рі-рі

ри-рі
ри-рі
ри-рі

6

Як вимовляється перший звук у словах?

л и с

л і с

7

би – бі
ри – рі
ви – ві
ни – нібик – бік
сир – сік
рик – рік
ви – віклис – ліс
сни – ніс
рис – ріс
кит – кітси-рі
сі-рі
ми-лі
мі-лі

8

Знайди слово — підпис до малюнка.

сірі сіно білі ми-лі
сирі сині би-ли-на ми-ло

9

У лі-сі ріс і-рис. У лісі ро-сли си-ні і-ри-си.
На клум-бі ріс ірис. На клумбі ро-сли сині іриси.
У мо-рі плив-ла ри-ба. У морі плив-ли бі-лі риби.
На вік-ні си-дів кіт. На вікні си-ді-ли ко-ти?

10

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

ві-нок	кіт	біл-ка
ві-ник	кріт	гіл-ка
віс-ник	стіл	міл-ка

11

Знайди малюнок до кожного речення.

1. У лісі лис і білка.
2. Нірка лиса сира.
3. На сосні сорока.
4. У норі краб.
5. У норі рак.

12

У ЛІСІ

Ліс. У лі-сі рос-ла о-си-ка. На осику сіла сова. У лісі рос-ла сосна. На сосну сіла біл-ка. У сос-ні дуп-ло біл-ки. У дуп-лі го-ріш-ки 🌰, жо-лу-ді 🌰, ши-шки 🌲.

У лісі ліс-ник. У лісника відро 🪣. У відрі корм. В І-ри-ни й І-вана сі-но. Діти при-нес-ли корм ло-сям 🦌.

13

Факти і думки

ЩО ЇСТЬ БІЛКА?

Усі знають, що білка любить горішки та гриби. І все? Ні.

Білка їсть зер-ня-тка, бруньки, яблука, груші, насіння шишок, жолуді, комах та яйця птахів. Ось така білочка — у-се-їд-на.

58

Ее

ле|л^е|ка

1

Назви предмети. Визнач місце звука [е] в словах.

птахи

ему

лелека

орел

яйце

2

с е

се – се

б е

бе – бе

р е

ре – ре

в е

ве – ве

е – ле

е – ре

ме – ле

ве-се-ле

е – ме

е – пе

не – се

ме-ле-не

е – ве

е – се

ре – ве

ве-ли-ке

е – не

е – бе

бе – ре

ле-ле-ки

3

Знайди слово, яке називає пору року.

се-ло

по-ле

вес-на

ве-се-ло

не-бо

мо-ре

вес-ло

ве-се-ла

ле-ви

ле-ле-ка

вер-ба

ме-те-ли-ки

4

Як вимовляються приголосні звуки в словах?

Л Є | Л Є | К А П О | Л І | Т

5

ли – ле	рі – ре	ми – ле	бі-ле
ми – ме	пі – пе	ли – не	сі-ре
ви – ве	ни – не	сі – се	ми-ле
бі – бе	ки – не	си – ре	ма-ле

6

Порівняй малюнок і текст.

Село. У се-лі по-ле.

У не-бі о-рел.

Над по-лем си-ні

ме-те-ли-ки.

На стов-пі гні-здо .

У гні-зді бі-лі ле-ле-ки.

Рос-ла вер-ба. Ро-сла ли-па.

Ро-сла бе-ре-за, а не клен.

7

Факти і думки

Лелека — птах. У нього біле пір'я, червоний дзьоб і довгі червоні ноги. Живе лелека біля річки або болота. Лелека їсть комах, черв'яків, жаб, рибу.

Які думки викликає в тебе цей текст?

Пп

парк

1

Назви предмети. Визнач місце звука [п] у словах.

звірі

поні

песик

мавпа

короп

2

п і

пі – пі

п у

пу – пу

п е

пе – пе

п и

пи – пи

а – па

і – пі

па – по

па – пам

о – по

е – пе

по – пу

по – поб

у – пу

и – пи

пу – пи

пу – пус

и – пи

і – пі

пе – пі

пи – пив

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

па-ва

ла-па

ко-роп

па-пка

па-ра

ли-па

си-роп

ла-пка

парк

лу-па

по-топ

ли-пка

4

По-лі-на ва-ри-ла си-роп. Поліна про-ли-ла сироп. Пе-сик по-клав ла-пу в си-роп. Ла-пка со-лод-ка. Пав-ло по-мив ла-пку пе-си-ка.

Що відбувається? Розкажи історію.

Пав-ло, По-лі-на й пе-сик Поппі в пар-ку.
Вони по-ба-чи-ли, як со-ба-ка Пол-кан
ло-вив пал-ку.

Поппі, при-не-си
палку!

У Поліни па-на-ма.
Па-на-ма по-ле-ті-ла.

Пе-сик по-плив
і при-ніс па-на-му.

Ура! Па-на-ма!

- Назви предмети, у яких є звук [п].
- Знайди предмети, які схожі на букви **П** і **п**.

6

Як вимовляється перший звук у словах?

П О Н І

П І Н А

7

До якого слова зробив звукову схему хлопчик, а до якого — дівчинка?

пісок пума піна

— ' | — •

= • | — ' —

8

пи — пі	пив — пів	пі-на	пал — бал
пил — піл	пис — піс	пі-сок	пол — бол
пин — пін	пим — пім	пів-ник	пул — бул
пир — пір	пик — пік	па-пір	пил — бил

9

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

пе-сик	ліпити	пил-ка
пе-си-ки	наліпка	ріп-ка
пер-сик	копати	крап-ка
пер-си-ки	копанка	скрип-ка

— ' | — • — | — •

10

Доповни текст.

Ранок. Ми в парку.

У парку — липи та дуби. Павло й Поліна посадили липу. Пилип полив дубок. У дубі — дупло. У дуплі —

На клумбі росли півники і У парку лунали пісні. Мама купила нам

Розкажіть у парі про свою прогулянку парком.

11

Як вимовляються перші звуки в словах?

БАЛКА

ПАЛКА

12

ба – па	бі – пі	бік – пік	пал – бал	
бо – по	бе – пе	бик – пик	пол – бол	
бал-ка	бо-лить	зу-би	би-ли	бе-ру
пал-ка	па-лить	су-пи	пи-ли	пе-ро

13

Знайди слово — підпис до малюнка.

кноп-ка	па-на-ма	пі-сок	по-лив
крап-ка	па-нам-ка	пе-сик	по-мив
куп-ка	па-вук	пів-ник	по-плив
по-куп-ка	па-ву-ти-на	пе-нал	по-спав

14

Прочитай слова. Знайди ці предмети на малюнку.

поні
липа
лопата
пісок
потяг
ду-пло
суп

Ми бу-ли в пар-ку. Ве-ро-ні-ка й І-ван-ко пе-кли бул-ки з пі-ску. Пав-ло й О-лен-ка на по-тя-зі. Ро-ман на по-ні. Ве-се-ло в пар-ку!

Дд

д у б
д і м

1

Назви предмети. Визнач місце звука [д] у словах.

диван

подушка

комод

ковдра

2

д а	да – да	д и	ди – ди
д о	до – до	д і	ді – ді
д е	де – де	д у	ду – ду
а – да	да – дам	ди – дим	ду – да
о – до	до – дон	ді – дім	ди – во
у – ду	ду – дуб	де – дев	до – ма

3

Знайди слово — підпис до малюнка.

да-ма	ди-во	о-дуд	вуд-ка
во-да	ди-ва-ни	па-рад	дуд-ка
мо-да	де-ре-во	ли-мо-над	буд-ка

4

У саду ве-ли-кі де-ре-ва.

Ли-пи, кле-ни, ду-би. На дубі дім.

У домі ді-ти. У Да-ри-ни й Де-ни-са до-мі-но.

Що відбувається? Розкажи історію.

ЯК МИ БУДУВАЛИ ДІМ

Да-ни-ло й Да-ри-на
будували дім.

- Назви предмети, у яких є звуки [д], [д'].
- Знайди предмети, які схожі на букви **Д** і **д**.

6

Як вимовляються перші звуки в словах?

ДИМ

ДІМ

7

ди – ді	див – дів	ді-ра
дим – дім	дис – діс	ди-ні
дил – діл	дин – дін	ді-ло

8

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

дім	лід	мед	сад
дід	слід	вед-ме-дик	са-ди-ти
рід	плід	ола-док	дум-ка
су-сід	о-бід	ме-док	ду-ма-ти

9

У рав-ли-ка дім. У до-мі рав-ли-ка ди-ван.
У до-мі равлика ко-мод. У домі равлика две-рі. Равлик но-сив дім. Дім равлика – мушля.

Розкажи, які будинки діти намалювали равлику.

10

Досліджую медіа.

Порівняй обкладинку книжки й афішу вистави.
Знайди схоже й відмінне.

11

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

дим	дуб	дар
ди-мок	ду-бок	да-ру-вав
ди-мар	від-ро	по-да-ру-нок
ди-ма-рі	буд-ка	по-да-рун-ки

12

Правда (✓) чи неправда (✗)?

1. У Данила — слон. 2. У Марини — динозавр.
3. У Дмитрика — вовк. 4. У Даринки — лис.

Дмитрик

Марина

Данило

Даринка

13

У саду Данило будував будку. У Данила

долото , молоток , сокира ,

цвяхи . Собака Димок радів . Будка нова, красива. Димку, додому!

Де собака? Розкажи.

Тт

торт
тісто

1

Назви предмети. Визнач місце звуків [т] і [т'] у словах.

вироби з борошна

торт

батон

багет

тістечко

2

т а

та-та-та

т и

ти-ти-ти

т о

то-то-то

т і

ті-ті-ті

т у

ту-ту-ту

т е

те-те-те

а – та

ту – та

та – там

ти – тик

о – то

ти – то

то – тон

ті – тік

у – ту

ті – те

ту – туб

те – тер

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

тато ноти танок кит ті-сто

сито мити туман кіт мі-сто

літо пити тепло кріт на-ми-сто

4

Мама за-мі-си-ла тіс-то. Во-на пе-кла торт. Та-рас при-ніс ка-пу-сту. Торт із ка-пу-сти? Ні! Для тор-та тре-ба сли-ви, а-бри-ко-си чи ма-ли-на. А ка-пу-ста для са-ла-ту чи кро-ли-ка Тим-ка.

Що відбувається? Розкажи історію.

ТОРТ

Діти гра-ли в дво-рі. Та-рас у-до-ма один. Сум-но. Бу-ду ро-би-ти свя-то для кро-ли-ка Тим-ка, вед-ме-ди-ка То-та, ко-ти-ка Па-три-ка й пе-си-ка Ти-му-ра. «Бу-ду пе-кти торт», — по-ду-мав Тарас.

Та-рас на-си-пав з па-ке-ту бо-ро-шно. На-лив сме-та-ну. По-со-лив, до-дав ва-ре-ння і...

— Чу-до-вий торт! — ви-мо-ви-ла мама.

Ма-ма по-ми-ла стіл і під-ло-гу. Ви-пра-ла і-гра-шки й о-дяг. А Та-рас?

- Назви предмети, у яких є звуки [т] і [т'].
- Знайди предмети, які схожі на букви **Т** і **т**.

6

Як вимовляються перші звуки в словах?

ТО**Р**Т

ТІ**С**ТО

7

ти – ті	тив – тів	тир – тір	ті-ло
тим – тім	тин – тін	тип – тіп	ті-ні
тил – тіл	тик – тік	тис – тіс	тіс-то

8

Знайди слово — підпис до малюнка.

танок	лапа	тісто	карта
томат	лопата	місто	парта
туман	кімната	робот	нитка
молоток	капуста	компот	квітка
турист	кактус	літак	квиток

9

Досліджую медіа. Реклама

ПЕКАРНЯ «ТРИ ТОРТИ»

У нас смачні торти. Для мами — торт із шоколадом. Для тата — торт із горіхами. Для дітей — торт із морозива.

Наша адреса: вулиця Квіткова, будинок 3.

Ми відчинені з 9:00 до 19:00.

У вас буде
солодке життя!

10

Як вимовляються перші звуки в словах?

ДИВАН

ТУМАН

11

дам – там
дим – тим

діло – тіло
дині – тіні

квітка – дудка
сітка – сусідка

12

Що відбувається? Розкажи. Знайди предмети, у назвах яких є звуки [т], [т'].

У Та-ра-са свя-то. На сто-лі торт і та-ріл-ки. На тум-бі по-да-рун-ки. На сті-ні но-ва кар-ти-на «Бе-ге-мот». На та-бу-рет-ці спав кіт Па-трик.

Ді-ти гра-ли в гру. Та-ма-ра й Дмит-рик ре-го-та-ли. Гра ве-се-ла. А торт? А торт со-лод-кий. Ну-мо сма-ку-ва-ти!

72

Гг

го|ро́д

1

Назви предмети. Визнач місце звуків [г] і [г'] у словах.

городина

гарбуз

горох

огірки

пиріг

2

г у	гу – гу	г и	ги – ги
а – га	га – гу	га – гас	гра – град
о – го	го – ге	го – гор	гриб – грім

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

го-ра	но-га	ріг
го-род	ду-га	пи-ріг
го-ро-ди-на	до-ро-га	по-ріг
го-ро-би-на	па-пу-га	но-со-ріг

4

Факти і думки

Говерла — найвища гора в Україні. Багато туристів підіймалися на Говерлу. Дорога на Говерлу складна. Але всі долають дорогу й підкорюють вершину. На Говерлі поставили прапор України.

Що відбувається? Розкажи історію.

ГОРОД НА ГОРІ

- Назви предмети, у яких є звуки [г] і [г'].
- Знайди предмети, які схожі на букви Г і г.

6

Назви твердий і пом'якшений приголосні.

Г А ЛКА

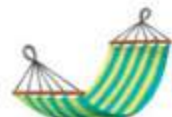
Г І ЛКА

7

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

гал-ка губ-ка гра-блі га-мак
гол-ка гу-ска гра-ки го-пак
гіл-ка гір-ка о-гір-ки гу-сак

8

Що відбувається?

У бабусі Ганни город. На городі багато городини. Тут і морква, і капуста, і огірки, і помідори. Граки літали й псу-ва-ли городину.

Дід Богдан по-ста-вив на городі о-пу-да-ло. Два дні о-пу-да-ло лякало граків.

А потім граки звикли до о-пу-да-ла. Літали та сідали на нього. Гарно гракам на городі.

Визнач тему тексту.

Город

Граки на городі

Огірки

9

Як вимовляються перші звуки в словах?

ГОРА

КОРА

10

грива – криво граб – краб голос – колос
губки – кубки грав – крав галета – котлета

11

Що відбувається? Назви слова зі звуками [г] і [г'].

го-ра гри-би гу-сак го-лу-би бар-ліг
гір-ка гра-ки га-мак па-пу-га сніг

12

Розглянь малюнок у завданні 8. Правда (✓) чи неправда (✗)?

1. На городі росли огірки.
2. На городі Ганна годувала гусака й гуску.
3. На городі баба Горпина збирала горох.

ґ а | в а

1

Назви предмети. Визнач місце звука [ґ] у словах.

ґудзик

аґрус

ґава

ґанок

ґ А В А

К А В А

2

а – ґа

га – ґа

ґа – ка

ґава – кава

у – ґу

гу – ґу

ґу – ку

ґуля – куля

е – ґе

ге – ґе

ґе – ке

ґанок – каток

3

Знайди слово — підпис до малюнка.

ґа-ва

ґа-нок

аґ-рус

ґрунт

ґа-ви

ґан-ки

ґе-лґіт

ґвалт

4

ґа-ва сі-ла на де-ре-во. На де-ре-ві гні-здо.
Там ґа-ве-ня-та.

ґа-ве-ня-та ґе-лґо-та-ли. ґа-ве-ня-та го-ло-
дні. На го-ро-ді ріс а-ґрус. ґа-ва при-не-сла
а-ґрус. А-ґрус – не корм для ґа-ве-нят.

ґа-ва сі-ла на ґа-нок. Тут сні-да-нок!
ґа-ва го-ду-ва-ла ґа-ве-нят.

5

a – ґа

ага – аҫа

Ғава – қава

$$y - \Gamma y$$
$$y_{\Gamma y} - y_{\Gamma' y}$$

гуля – куля

$$e - r_e$$

ere – eʻe

Ғанок – каток

6

Знайди слово — підпис до малюнка
й слово до схеми.

Га-ва

Ға-НОК

а-ґрус

ҒРУНТ

Га-ви

Ған-ки

ґе-лгіт

гвалт

7

У ґрун-ті ко-ре-ні а-ґруса й ду-ба. У ґрун-ті
но-ра ли-са. У ґрун-ті нірка миш-ки. У ґрун-
ті но-ра бор-су-ка. У ґрун-ті нір-ка кро-та.
У ґрун-ті но-ра кота? Ні! Кіт любить ки-ли-
мок на ґан-ку.

Йй

йо|гурт

1

Назви предмети. Визнач місце звука [й] у словах.

транспорт

йогурт

тролейбус

трамвай

2

Назви предмети. Як вимовляється звук [й] у словах?

МАЙКА

ЙОД

3

йа – йо

йод

а – ай

е – ей

йу – йе

йог

о – ой

и – ий

ли – лий

рі – рій

ви – вий

ді – дій

4

Знайди слово — підпис до малюнка.

йод

гай-ка

май-ка

Ма-рій-ка

йог

сой-ка

лай-ка

Сер-гій-ко

йо-гурт

слой-ка

лій-ка

На-дій-ка

5

У Ма-рій-ки ма-ли-но-вий йо-гурт. Йо-гурт со-лод-кий. У Сер-гій-ка ли-мо-нний йо-гурт. Йо-гурт ки-слий. У На-дій-ки гір-кий йо-гурт. Йо-гурт не-сві-жий. Який йо-гурт не-ко-ри-сний?

6

га – гай	дай – сідай	йти	твій
да – дай	май – думай	йде	свій
ду – дуй	пай – копай	йду	край

7

Що відбувається? Знайди слова, у назвах яких є звук [й].

— Ма-рій-ко, йди в гай!
 — Йду!
 — Сер-гій-ку, йди в гай!
 — Йду!
 — Анд-рій-ку, йди в гай!
 — Йду!

На ду-бі гніз-до ос. Рій ос біля гнізда.
 Рій ве-ли-кий. На кле-ні гніздо сой-ки. Клен
 ви-со-кий.

Ді-ти збирали пло-ди дуба і клена.
 Лай-ка Йор-ка гав-ка-ла. Сер-гій-ко по-ра-нив
 ру-ку. Ма-рій-ка лі-ку-ва-ла йо-го йо-дом.

— Дай руку, Сер-гій-ку!
 Сер-гій-ко не пла-кав. Він смі-ли-вий.

Назви кольори предметів.

ЯКИЙ?

ЯКА?

ЯКЕ?

ЯКІ?

Добери слова до малюнків.

холодний
високий

вовк

сірий
синій

шарф

білий
теплий

дуб

зелений
голодний

сніговик

ЯКИЙ?

У синім домі — синій кіт. У котика сині хвіст і живіт. У зеленім домі — зелений кіт. У котика зелені ніс і живіт. У червонім домі — червоний кіт. У котика червоні зуб і живіт. У нашому домі сірий кіт. У котика сірий хвіст, чорний ніс, білі зуби й товстий живіт.

11

Знайди підпис до кожного смайлика.

сі-рий
си-ній

сум-ний
ве-се-лий

доб-рий
злий

лі-ни-вий
смі-ли-вий

12

МІЙ

У Сер-гій-ка зай-чик.

— Мій зай-чик! Не дам!

У Анд-рій-ка трам-вай.

— Мій трам-вай! Не дам!

У Ма-рій-ки вед-ме-дик.

— Мій вед-ме-дик! Не дам!

У На-дій-ки со-ба-ка лай-ка.

— По-грай-те-ся!

- Чи були в тебе випадки, коли тобі не хотілося ділитись іграшкою?
- Чи знаєш ти, що не завжди треба давати іграшки іншим? Але коли ти хочеш ділитися — ділись. Це добре.

13

Прочитай або прослухай розповідь Оленки про її улюблену іграшку. Розкажи про свою улюблену іграшку.

Мій ведмедик — мій друг.
Він пухнастий і дуже милий.
У нього чорний носик, малі вушка
й тепла шерстка. Я граюся
ведмедиком з друзями.

Зз

з і р | к а

1

Назви предмети. Визнач місце звуків [з] і [з'] у словах.

зима

ковзани

мороз

зірка

2

з а	за – за – за	з и	зи – зи – зи
з о	зо – зо – зо	з і	зі – зі – зі
за – зал	зе – зев	за – зала	зе – зебра
зу – зуб	зи – зим	зу – зуби	зи – зима
зо – зов	зі – зір	зо – зорі	зі – зірка

3

Знайди слово — підпис до малюнка.

ва-за	за-па-си	ка-за-ти
ко-за	зо-ло-то	каз-ка
ва-лі-за	мо-ро-зи	за-га-да-ти
за-лі-зо	мо-ро-зи-во	за-гад-ка

4

За-ві-та-ла зима. За-си-па-ло ліс сні-гом.
 За-ме-ло поле. Береза в снігу. Зелена сосна
 в снігу. Мороз за-мо-ро-зив усе дов-ко-ла.
 Зві-рі за-мерз-ли. Білка зи-му-ва-ла в ду-
 плі. У дуплі теп-ло. У дуплі за-па-си. Зай-ка
 змерз. Зайка за-рив-ся у сніг. Йому тепло,
 і вовку його не вид-но.

Що відбувається? Розкажи історію.

СНІГОВИК ЗМЕРЗ

Зи-ма. Мо-ро-зно.
Сні-го-вик змерз.

Діти при-ве-зли пі-чку
на ві-зку.

Пі-чка для сні-го-ви-
ків! Сніговик зі-грів-ся
й не роз-та-нув.

Сні-го-ви-ку ста-ло
те-пло від тур-бо-ти.
Добро зі-грі-ває.

- Назви предмети, у назвах яких є звук [з].
- Знайди предмети, які схожі на букви **З** і **з**.

6

Як вимовляються перші звуки в словах?

ЗУБ

СУП

7

за – са

зу – су

зо – со

коза – коса

зуби – супи

візок – пісок

газета – касета

вози – неси

зірка – сірка

8

Знайди слово — підпис до малюнка.

казка

указка

приказка

віз

ліз

гриз

гар-буз

ко-зак

ко-за-ки

9

Що відбувається? Порівняй малюнок і речення.

Правда (✓) чи неправда (✗)?

1. Узимку морози.

2. Улітку тепло.

3. Узимку береза зелена.

4. Улітку береза без лист-ків.

5. Узимку зайка білий. Улітку зайка сірий.

6. Узимку Назар смакував морозивом.

7. Улітку Зіна ласувала морозивом.

8. Узимку діти каталися на ковзанах, а влітку — на роликах.

10

Як вимовляються перші звуки в словах?

ЗОРІ

ЗІРКИ

11

зи-зі	ваза	віз	гар-буз
зил-зіл	у вазі	на возі	на гар-бу-зі
зин-зін	валіза	ко-бза	мороз
зим-зім	у валізі	на ко-бзі	на морозі

12

Коб-зар сидів на возі й грав на кобзі.
Кобзар роз-по-ві-дав казки.
Кобзар за-га-ду-вав загадки.

13

Факти і думки

КОБЗА

- Кобза — давній народний музичний інструмент.
- Кобзарі — музиканти, які грають на кобзі й співають пісні.
- У кобзи 12 струн. 6 — товстих і довгих, 6 — тонких і коротких.
- Формою кобза нагадує грушу.
- Мені подобається звук кобзи.

■ Створи проєкт «Українські музичні інструменти».

Ж ж

ж а б | к а

1

Назви предмети. Що зайве? Визнач місце звука [ж] у словах.

тварини

жаба

кажан

вуж

піжама

2

ж а

жа – жа

ж и

жи – жи

ж у

жу – жу

ж і

жі – жі

аж

жа – жаж

еж

ож

жо – жож

иж

уж

жу – жуж

іж

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

жа-ба

же-ле

жа-ба

ве-жа

жа-ло

ли-жі

жи-то

о-де-жа

жи-ти

ву-жі

о-жи-на

по-же-жа

4

Жаба, вуж, кажан і жук —
Всі о-хо-чі до наук.

У ме-ре-жі «Інтернет»

На-чи-та-ли-ся га-зет.

Що відбувається? Розкажи історію.

СНІДАНОК ДЛЯ ЖАБКИ

У Жені й Жені
жила жаб-ка Жожо.

Женя й Женя
го-ду-ва-ли жаб-ку
кор-мом. Ж-ж-ж!

Женя й Женя
на-дво-рі. Жаб-ка
зго-лод-ні-ла.

Жожо
жувала о-жи-ну
й жор-жи-ну. Ж-ж-ж!
Жах-ли-во!

Жожо
жу-ва-ла жо-лу-ді.
Ж-ж-ж! Жа-хли-во

Жук! Жук! Жожо
ло-ви-ла жу-ка.
Ж-ж-ж! Жа-хли-во
смачно!

Назви предмети, у яких є звук [ж].

Знайди предмети, які схожі на букви **Ж** і **ж**.

6

Знайди слово — підпис до малюнка
й слово до схеми.

лож-ка	ніж-ка	лу-жок	пі-жа-ма
ліж-ко	стеж-ка	дру-жок	під-жак
діж-ка	до-ріж-ка	пи-рі-жок	жи-лет
книж-ка	сто-ніж-ка	жов-ток	жа-кет

7

У по-лі жов-те жи-то. Жук сів на ко-ло-
сок жи-та. У жука вуса.

У не-бі ле-ті-ли стри-жі. На ду-бі ро-сли
жо-лу-ді. Вуж пов-зе стеж-кою.

У жор-жи-ни ро-же-ва кві-тка.
В о-жи-ни сти-глі я-го-ди.

8

Знайди слово — назву зображеної тварини й слово до схеми.

= ' — | — •

жара	ніж	лижі	ложка
жаба	вуж	межі	діжка
жуки	морж	жувати	ліжко
жити	ожина	журавлі	книжка

9

Послідовність подій

Прочитай речення. Склади з них розповідь про жабку.

10

Опиши жабку. Які частини тіла є в жабки? Якого вони кольору?

■ Чому отруйні жабки мають яскраве забарвлення?

90

Ш ш

ш á | ф а

1

Назви предмети. Визнач місце звука [ш] у словах.

одяг

шапка

шуба

шкарпетки

рушник

2

ш а	ша – ша	ш о	шо – шо
ш и	ши – ши	ш і	ші – ші
ш у	шу – шу	ш е	ше – ше
аш	ша – шам	еш	ше – шер
ош	шо – шов	иш	ши – шип
уш	шу – шум	іш	ші – шік

3

Прочитай слова. Назви предмети, які є в шафі.

шило	шапка	шина
шуба	каша	шарф
тиша	шкарпетки	лоша

Що відбувається? Розкажи історію.

ШНУРКИ

У Мишка нові кро-
сівки на шнур-ках.

Мишко пі-шов
до шко-ли. Урок
хо-ре-о-гра-фі-ї.

Мишко не вмів за-в'я-
зу-ва-ти шнур-ки. У-
чи-тель-ка до-по-мо-
гла йому.

Мишко вирішив на-
вчитися зав'язувати
шнурки.

Удома Мишко
тре-ну-вав-ся шну-
ру-ва-ти кро-сівки
зно-ву й зно-ву.

Пе-ре-мо-га! Ура!
Тепер Мишко вміє
швид-ко зав'язувати
шнурки.

- Назви предмети, у назвах яких є звук [ш].
- Знайди предмети, які схожі на букви **Ш** і **ш**.

5

Як вимовляються перші звуки в словах?

ЖАБКА

ШАПКА

6

жа-ша

же-ше

ажа-аша

еже-еше

жо-шо

жи-ши

ожо-ошо

ижи-иши

жу-шу

жі-ші

ужу-ушу

іжі-іші

жити

жа-ло

жов-тий

ожина

шити

ши-ло

шовк

шипшина

7

Знайди слово — підпис до малюнка.

ши-на

шу-ка-ти

до-шка

ко-шик

ма-ши-на

шу-мі-ти

во-ло-шка

ви-шні

ши-пши-на

ше-пта-ти

ро-ма-шка

ка-штан

8

Порівняй слова. Які з них ласкаві?

гру-ша — гру-шка

ву-хо — ву-шко

9

Вірш. Тема вірша. Опис предмета

Жила в болоті жабка,

Пошила вона шапку,

Ви-ши-ла ро-ма-шку,

Во-ло-шку і бу-ка-шку.

І жовтий помпон —

Драж-ни-ти во-рон.

МИШ А

МИШ І

10

каша	миша	ківш	вірш	ар-куш
каші	миші	ков-ші	вір-ші	ар-ку-ші

На столі ковші. Миші їли каші.
Рисову й пшо-ня-ну.
На ар-ку-ші наші вірші.
Вір-ші про кішку й мишку.

11

Вірш. Рима

У квартирі номер шість,
Що на поверсі чотири,
Жили кішка Шушка
І собачка Мушка.
У квартирі була шафа.
У шафі жили мишки.
Гризли шоколад, шкарпетки,
Шарфи, шапки, шишки.
Шушка з мишками дружила,
Шинку їм смачну носила.
Мушка мишок не любила
І постійно їх ловила.
Має ж бути навпаки:
Кішка й мишка — вороги?

Хх

хво | сті

1

Назви предмети. Визнач місце звука [х] у словах.

тварини

ховрах

муха

хом'як

хамелеон

2

х а

ха-ха

х и

хи-хи

х у

ху-ху

х і

хі-хі

ха-хо-ху

ах-ох-ух

аха-уха-оха

хи-хі-хе

іх-ох-их

иха-іха-еха

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

ха-та

хор

му-ха

ха-ти-на

хо-бот

ко-ма-ха

ха-лат

му-хо-мор

му-ра-ха

4

Прочитай вірш.
Знайди букви **Х** і **х** у вірші.

На хобот сіла муха
І заповзла у вухо.
Яка хороша хата,
Хоч трохи ма-лу-ва-та.

Хі-хі-ка-ла, со-пі-ла
Й далі по-ле-ті-ла.
«Не дім це для комах», —
Сказав мусі ховрах.

ПОР!Г

ГОР!Х

5

га-ха-ха

го-хо-хо

гу-ху-ху

ге-хе

ги-хи

гі-хі

хма – хма-ри

хму – хму-рий

хва – хва-лив

6

Знайди слово — підпис до малюнка.

ріг – горіх

хві – хвіст

плуг – лопух

хво – хво-сти

гліб – хліб

хви – хви-лі

7

Зима. Ви-пав сніг. Сні-го-ви-ку хо-ло-дно
в ма-хро-во-му ха-ла-ті.

На горі ха-ти-на. Там те-пло. У зві-рів
буде обід. Хов-рах ніс хлі-би-ну. Хо-м'як ніс
го-рі-хо-ву хал-ву. Му-ра-хи не-сли го-рох.
Біл-ка не-сла ве-ли-кий горіх. Му-ха по-чу-
ла за-пах. За-хо-ті-ла му-ха сма-ко-ли-ків.

Текст. Послідовність подій. Головна думка

У лісі ріс мухомор. Бігла мураха, шукала поживу. Залізла мураха на мухомор. Гарно видно навколо. Недалеко грушка впала з дерева. Мураха побігла грушку шукати.

Летіла муха. Мухомор за-при-мі-ти-ла. Сіла, відпочила та й полетіла далі.

Біжить ховрах. Хворий. Живіт болить. Аж тут — мухомор. Скуштував ховрах гриба. Легше стало...

Установи послідовність малюнків відповідно до тексту.

Чи можна людям уживати мухомори?

Діаграма Венна

Порівняй гриб у лісі та гриб на дитячому майданчику.

Чч

ч а ї | н и к

1

Назви предмети. Визнач місце звука [ч] у словах.

чашка

тістечко

печиво

калач

вироби з борошна

2

ч а

ча – ча

ч и

чи – чи

ч о

чо – чо

ч і

чі – чі

ч у

чу – чу

ч е

че – че

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

ча-ша

пе-чи-во

чай

чо-вен

че-ре-па-ха

чай-ка

чо-бо-ти

че-ре-ви-ки

чай-ник

4

Розглянь малюнок. Назви предмети, у назвах яких є звук [ч].

«Чах-чах-чах», — чайник кипів.

«Чух-чух-чух», — чайник сопів.

«Чих-чих-чих», — чхав і чекав.

«Чап-чап-чап», — на стіл попав.

5

Знайди слово — підпис до малюнка.

час	рі-чка	си-ни-чка	жу-чок
час-ник	ру-чка	су-ни-чка	па-ву-чок
тіс-теч-ко	ка-чка	ли-си-чка	ка-ба-чок

6

Текст. Тема тексту. Заголовок

ЯКИЙ ЧАЙ СМАЧНІШИЙ?

Мама заварила чай у чайниках.

Тато пив чорний чай із пиріжками. Мама пила зелений чай із печивом. Марічка пила квітковий чай із тістечками.

В усіх був смачний і корисний чай.

■ Який чай пила Марічка? мама Марічки? Який чай пив тато Марічки? Як ти думаєш, чому в усіх був різний чай? Який чай любиш ти?

7

Прочитай слова — назви ознак. Добери до кожного слова назву предмета. *Наприклад, червоний черевик.*

червоний

чистий

чесний

чорний

смачний

чемний

ОВОЧ

ОВОЧИ

8

ніч – ночі
річ – речімеч – мечі
сич – сичіовоч – овочі
око – очі

9

Передбачення. Послідовність подій. Головний герой

ЧЕРВОНИЙ ЗАЙЧИК

Жив собі зайчик. Прозорий. Видно тільки чорний ніс та очі сірі. Не хоче зайчик бути таким непомітним. Усі дивляться крізь нього, наче крізь вікно. Зовсім його не помічають. «Хочу бути помітним!» — загадав.

Раптом бачить у траві суничку. Червону, смачну. «Хочу бути червоним!» — сказав собі зайчик. З'їв суничку... і став червоним.

Іде лісом. Усі його помітили. Закричали: «Привіт!» Побачила й лисичка. Схопила зайчика за вушко: «Я тебе з'їм!» Зайчик тремтить і думає: «Хочу знову бути прозорим, непомітним!..»

■ Подумай, як закінчилась історія. Поясни свою думку.

■ Що робити зайчику, щоб бути помітним і водночас його не з'їла лисичка?

Ь**мильна
бульбашка**Буква **Ь** НЕ позначає звука.С **І** Л **Ь**К **У** Л **Ь** | К **А****1**л – ль
сіть
міть
ки-сітьс – сь
лось
рись
ка-расьн – нь
кінь
тінь
деньт – ть
си-дить
ле-жить
бі-жить**2**

На сто-лі сіль. Там ле-жить міль.
Вона лю-бить ки-сіль.
В озері карась. На гачок по-павсь.
По до-ро-зі кінь біжить. Його тінь поруч ле-тить.

3з – зь
вуть-ко
слизь-ко
близь-код – дь
мідь
ве-дмідь
від-по-відьст – сть
ра-дість
ні-жність
гор-дість**4**

Знайди звукові схеми до слів.

сіть

кінь

рись

день

ліс

лис

Що відбувається? Розкажи історію.

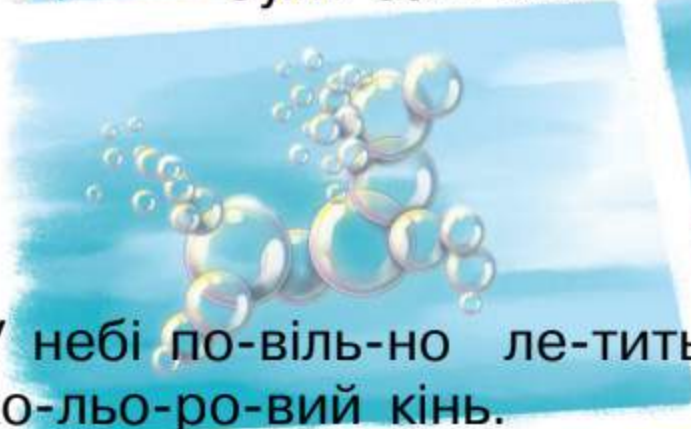
БУЛЬБАШКИ

Ма-лень-ка Оленка
пу-ска-ла миль-ні
буль-баш-ки.

У небі по-віль-но
ле-тить ко-льо-
ро-вий ве-дмідь.

У небі по-віль-но ле-тить
ко-льо-ро-вий кінь.

У небі повільно летить
кольорова паль-ма.

А со-ба-чка
Куль-ка летить
повільно й низь-ко.

Ле-жить Оленка
на траві й від-чу-ва-є
ра-дість і ніж-ність.

- Визнач предмети, у назвах яких є буква **ь**.
- Знайди предмети, які схожі на букву **ь**.

Яя

я | бл | у | ко

Буква **я** позначає два звуки [йа] на початку слова й складу.

1

аб – яб ад – яд ал – ял ар – яр аг – яг
ав – яв аз – яз ам – ям ат – ят ак – як

2

Знайди слово — підпис до малюнка.

ягоди	яма	ясен	ягода	маяк
ялина	явір	язик	ягідка	мрія
яблуна	якір	ящик	ягідний	надія

3

Ми при-го-ту-ва-ли я-блу-чне
ва-ре-ння, я-блу-чне по-ви-дло,
яблучний пи-ріг, яблучний
компотик і яблучний сік.

Утвори сполучення слів за зразком: *яблучний сік*.

яблучний

компот

кисіль

яблучна

сік

варення

яблучне

пиріг

пиріжки

яблучні

оладки

суп

4

Як вимовляються перші звуки в словах?

Р **А** ДИЙ
[а]

Р **Я** Д
[а]

5

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

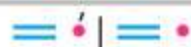
ляля	няня	малята	листя
маля	кишеня	телята	щастя
немовля	пісня	поросята	гостя
тополя	подяка	свято	дитя

6

Розглянь малюнки. Що не так? Розкажи, як буває в житті.

Правда (✓) чи неправда (✗)?

1. В озері качка з кошенятами.
2. У дворі кішка з каченятами.
3. У хліві корова з гусенятами.
4. На лузі коза з поросятами.
5. У курнику гуска з козенятами.
6. У свинарнику свинка з телятами.

Прочитай навпаки. Я несу гусеня.

7

Назви предмети. Визнач місце звука [а] у словах.

птахи

дятел

чапля

зозуля

зяблик

8

Знайди звукові схеми до слів.

дятел

чапля

зозуля

— • | — • | = •

= • | — • —

— • — | = •

9

Прочитай. Що «зайве»? Поясни.

1. Над болотом летить лялька, конвалія, чапля.
2. На дереві сидить парасоля, мелодія, дятел.
3. До гнізда прилетіла сіра тополя, квасоля, зозуля.

10

Знайди слово — підпис до малюнка.

на-сі-ння	гі-лля	во-ло-сся	жи-ття
ко-рі-ння	зі-лля	ко-ло-сся	ши-ття
ва-ре-ння	ву-гі-лля	уз-лі-сся	взу-ття

11

Ми взяли ву-гі-лля
І ва-ри-ли зі-лля.
Не зілля, а ва-ре-ння
Зі смаком абрикос
Для бджі-лок і ос.

У небі сяяло я-скра-ве сонечко. У лісі росли дика яблуня, тополя, ялина. На галявині червоніли ягоди. По дереву стукав дятел.

Зелена ящірка ховалась у траві. Вона чекала на здобич. Раптом із трави вистрибнув коник. Ящірка випустила довгий язик. Хрусь! Зі стеблинки впала ягідка. Коник злякався і втік.

Ш-ш-ш... Шурхотіло у траві. До ящірки повзла змія. Хрусь! З яблуні впало яблучко. Ящірка зля-ка-ла-сь і втекла.

Установи послідовність подій.

Інтерв'ю в парі

1 учень / учениця

Яка пташка живе на болоті?

2 учень / учениця

Яка пташка живе в дуплі?

Юю

ю | шка

Буква **ю** позначає два звуки [йу] на початку слова й складу.

1

уб – юб уд – юд ул – юл ур – юр уг – юг
ув – юв уз – юз ум – юм ут – ют ук – юк

2

Визнач слово — назву зображеного предмета й слово до схеми.

юнак	рию	думаю	мрію
юшка	шию	читаю	граю
юрта	мию	малюю	співаю

3

Заміни слово «Я» іменем дитини.

Я мрію й співаю.
Я книжечку читаю.
Я думаю й малюю.
Я граю і жартую.
Я дякую й шаную.
А я любов дарую.

Яке речення написано про тебе?

Що відбувається? Розкажи історію.

ЯК ЯРОСЛАВ ЮШКУ ВАРИВ

Ми з дру-зя-ми
пішли на ри-бо-
лов-лю.

Усі на-гу-ля-ли-ся
й зго-лод-ні-ли.

Я ска-зав: «Час ва-
ри-ти юш-ку».

Люба й Люда
чистили цибулю
й картоплю.
Дмитрик нарізав
моркву й петрушку.

Юр-ко роз-вів ба-га-ття.
Юля і Яся при-не-сли
воду. Юшка го-то-ва!
Я запитав у друзів: «Гарно
я приготував юшку?» Але
всі мовчали. Чому?

- Назви предмети, у назвах яких є звуки [йу].
- Знайди предмети, які схожі на букви **Ю** і **ю**.

У середині складу буква **ю** позначає **один** звук **[у]** і пом'якшення попереднього приголосного.

5

Як вимовляються перші звуки в словах?

Л **у** К
[у]

Л **ю** К
[у]

6

лу – лю
лю-ди
са-лю-ти
ка-пе-лю-хи

ту – тю
тю-би-ки
ну – ню
пісню

ру – рю
рю-кзак
пу – пю
ка-пю-шон

7

Знайди слово — підпис до малюнка.

ключ	крюк	трюк
ключі	крю-ки	трю-ки
ключка	крю-чок	трю-ка-чі

8

Прочитай. Добери речення до малюнка

Я граю ключкою та шайбою.

Я варю юшку.

Я шию костюм.

Я відкриваю тубик клею.

Я надіваю капюшон.

Я співаю пісню.

9

Порівняй вірш і малюнок.
 Кіт малює мишку —
 Мишачий портрет.
 Із сяючою усмішкою
 Улюблений сюжет.
 Мишка любить сир —
 Малює ковбасу.
 Натюрморт смачний
 Передає красу.

пор|трет
 на|тюр|морт
 пей|заж

10

Порівняй текст і малюнок.
 Юля та Юрко малювали улюблені іграшки.
 Юля малювала тюленя. У тюленя — м'ячик.
 Юрко малював верблюда. У верблюда —
 два горби. Він їсть кактус. У кактуса — зе-
 лені колючки.

малюнок

тюлень

тюбик

Юрко

Юля

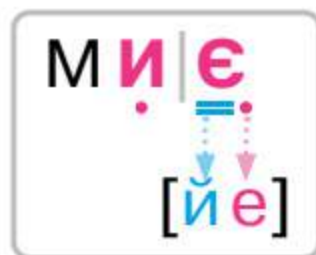
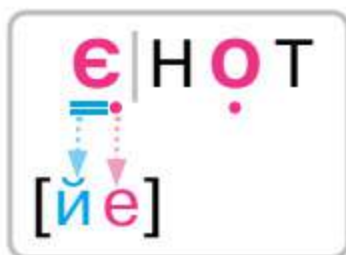

Єє

є | н о т

Буква **є** позначає два звуки [йе] на початку слова і складу.

1

Знайди слово — підпис до малюнка.

єнот єгер єхидна миє малює
єноти єгері єхидни шиє читає

2

Знайди слово — назву зображеної дії.

риє малює дарує грає чує
шиє читає готує співає ласує

3

Прочитай і повтори речення з різною інтонацією. Знайди малюнок до кожного речення.

1. Єнот миє яблуко.
2. Мама шиє сукню.
3. Євген малює картину.
4. Єва читає книжку.
5. Єгер годує оленя.

4

не – не	ле – ле	те – те	
си-не	лє	тре-те	
лі-тне	на-лє	втре-те	
зим-не	дав-не	до-маш-не	ра-нне
лі-тне	не-дав-не	вчо-раш-не	піз-не
о-сі-нне	пра-дав-не	ко-лиш-не	ве-чір-не

5

Прочитай. Запиши звукові схеми виділених слів.

сине море

осінне поле

вечірне небо

Сине море, осінне поле, вечірне небо — це пейзажі.

6

Прочитай. Що «зайве»?

Небо — вечірне, середнє, літнє, домашнє.
Листя — літнє, осіннє, сине, суботнє.

7

Лі-тнє со-не-чко грі-є.
Си-нє небо сві-тлі-є.
Дав-нє мі-сто спі-ва-є
Ко-льо-ра-ми ві-трів.
Пі-знє со-не-чко гріє.
Ве-чір-нє небо темніє.
Зим-нє мі-сто співає
Без слів.

8

Факти і думки

Єдиноріг — казкова тварина.
Єдинорога малювали як коня з одним-єдиним рогом.
Єдиноріг живе в лісах.
Ріг єдинорога робить воду чистою.
Ріг єдинорога лікує людей.
Єдиноріг — найкрасивіша тварина.

ї

ї | ж а к

Буква **ї** завжди позначає два звуки [йі].

1

гай – га-ї
чай – ча-ї

мій – мо-ї
край – кра-ї

твій – тво-ї
свій – сво-ї

2

Знайди слово — підпис до малюнка.

іж – їж

іх – їх

ін – їн

ї-жа

ї-ха-ти

У-кра-ї-на

ї-жак

по-ї-ха-ти

у-кра-їн-ка

ї-жа-чи-ха

за-ї-ха-ти

у-кра-ї-нець

ї-жа-че-ня

до-ї-ха-ти

хво-їн-ка

3

Вивчи напам'ять.

У-кра-ї-на — моя країна,
У-кра-їн-ці — моя родина,
У-кра-їн-ські міста і села,
У-кра-їн-ські пісні веселі,
У-кра-їн-ські свята чудові.
У-кра-їн-ська рідна мова.

Що відбувається? Розкажи історію.

Жив у мене
ві-слю-чок,
Його звали Ї-жа-чок.

Їв котячий корм
із миски
І в песика сосиски.

Білизну їв у дворі.
І всі зошити мої.

Сироїжки й хвою їв,
І живіт у нього болів.

Віслючку приніс я їжу
І корисну, і свіжу.

Їжачок їв все підряд,
Виноград і шоколад.

■ Назви предмети, у назвах яких є звуки [йі].

■ Знайди предмети, які схожі на букви **ї** і **й**.

5

Знайди слово — підпис до малюнка.

їжа їсти їсть по-їс-ти
сироїжка їстівний ї-дять до-їс-ти

6

Прочитай. Який сніданок тобі здається смачнішим?
Із чого складається твій сніданок?

На сніданок я їм салат,
яєчню, хліб із маслом.
Я п'ю гарячий чай із медом.

Я люблю їсти
картопляне пюре.
Я п'ю какао
з молоком.

Я їм вівсяну кашу та котлетку.
Я п'ю яблучний сік.

7

Факти і думки

ЩО ЇСТЬ ІЖАЧОК?

Чи їсть їжачок сироїжки та яблука? Ні. Їжак їсть жуків і гусінь, равликів і слимаків. Їжею їжака є черв'яки, жабки, малі пташенята. Іноді їжак може з'їсти змію. Зміїна отрута не шкодить їжачку. Улітку їжачки їдять багато, бо взимку сплять. Дізнаватися про життя їжачків цікаво.

Щщ

щ у́ | к а

Буква **щ** позначає два звуки [шч].

Щ у́ | к а
[ш ч]

1

ша – ча – ща	ше – че – ще	ще – щел
шо – чо – що	ши – чи – щи	щи – щим
шу – чу – щу	ші – чі – щі	щі – щіч

2

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

па-ща	щу-ка	лі-щи-на
ха-ща	щуч-ка	щі-ли-на
пло-ща	що-ка	ще-бе-та-ти
ща-вель	щі-чка	щи-глик

— у́ | — — — а

3

Факти і думки

Щука — риба. Вона дихає зябрами. Щука не їсть щавель, горіхи ліщини чи листя кущів. Щука — хижа риба. Тому в щуки велика паща й гострі зуби. Щука полює на лящів, карасів, окунів. Щука — красива риба. Її тіло видовжене й пля-ми-сте.

ЯЩУР
[у]

ЯЩІРКА
[шчі]

4

ща – щі дощ — до-щі борщ — бор-щі
щу – щі кущ — ку-щі хрущ — хру-щі
щи – щі лящ — ля-щі плащ — пла-щі

5

Вірш. Рима. Заголовок

Дощик падав на дубочки,
На осички, на горбочки,
На кущі і на плащі,
А ще на густі хащі,
На цілющі трави,
На квіткові барви.
І на мене, і на кішку,
На парасольку і на мишку.

6

Поясни, як ти розумієш прислів'я.

Без хмарки дощик не прийде.

Дискусія. Чи добре, коли йде дощ?

7

Знайди слово — підпис до малюнка.

ку-щик

ко-ти-ще

щіт-ка

ля-щик

вов-чи-ще

щіч-ка

гор-щик

со-ба-чи-ще

я-щір-ка

бор-щик

но-си-ще

я-щір-ки

РИБОЛОВЛЯ

Дідусь Андрій — рибалка. Коли дощить, дідусь бере вудку, узуває резинові чоботи та йде на річку.

— Дощ — гарна пора для риболовлі, — каже дідусь Сашкові й Даринці.

Сашко бере банку з дощовими черв'яками. На них риба добре клює. Даринка — відерце.

На річці тихо. Дідусь закидає вудку першим. За ним Сашко. Даринка хоче піймати щуку, тому чекає першого улову. Ось і є карасик. Буде приманка для щуки. Щука — хитра риба. Довго можна чекати, поки вона припливе. Але Даринка терпляча.

— Ура! Щука! — кричить Даринка.

Дідусь і Сашко допомагають витягнути щуку. Буде сьогодні юшка.

Цц

цирк

ці | ка | вий

1 Назви предмети. Визнач місце звуків [ц] і [ц'] у словах. Із чого виготовлені ці предмети?

циркуль

цвях

кільце

олівець

2

ц а

ца – ца

ц я

ця – ця

ц у

цу – цу

ц ю

цю – цю

ц и

ци – ци

ц і

ці – ці

са – ца – ця

со – цо – цу

се – цех

су – цу – цю

си – ци – ці

ци – цик

се – це – це

сі – ці – це

ці – ціл

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

цап

цукор

цирк

цапеня

цукерка

циркач

цаповий

цукровий

цирковий

4

Знайди слово, яке називає пташку.

ци-бу-ля

за-єць

сон-це

цу-це-ня

о-лі-вець

сер-це

цег-ла

ка-мі-нець

кіль-це

це-мент

го-ро-бець

ві-кон-це

5

Заглядає у віконце,
Як суніця, красне сонце.
І стрибає промінець,
І співає горобець,
І малює олівець
Теплоту наших сердець.

6

Знайди слово — підпис
до малюнка й слово до схеми.

си-ни-ця

ру-ка-ви-ця

ли-си-ця

су-ни-ця

по-лу-ни-ця

кри-ни-ця

по-ли-ця

па-ля-ни-ця

пше-ни-ця

ву-ли-ця

о-ди-ни-ця

чор-ни-ця

7

Прочитай речення. Назви слова, які описують те, чого не буває.

1. На ялинці висять цвях, цибуля, цукерка, пшениця та синиця.
2. Уранці в крамниці продавали суніці, чорниці, полуниці, рукавиці, танці.

У театрі — сцена, у цирку — арена.
 На арені циркачі: клоуни і си-ла-чі.
 Над ареною вгорі а-кро-ба-ти, лі-хта-рі,
 Заєць ви-ско-чив з ци-лін-дра,
 В це-нтрі кінь тан-цю-є спри-тно,
 Цу-це-ня в кіль-це стри-ба-є,
 У ракеті кіт літає.
 Слон кидає папірці й кольорові олівці,
 Вівці шикувались в ряд,
 Починається парад.
 Музика лунає, вистава триває.

Правда ✓ чи неправда ✗?

1. Цуценя стрибає крізь кільце.
2. Клоун дістає зайця із циліндра.
3. Акробат літає в повітрі.
4. Танцівниця танцює на коні.

Ф ф

фокус

1

Назви предмети. Визнач місце звука [ф] у словах.

одяг

фартух

футболка

кофта

шарф

2

ф а

фа – фа

ф у

фу – фу

ф о

фо – фо

ф і

фі – фі

3

Знайди слово — підпис до малюнка й слово до схеми.

фара

фото

фікус

фазан

фонтан

фігура

фарба

футбол

фіалка

форма

ферма

шофёр

ліфт

зефір

кефір

Що відбувається? Розкажи історію.

МАГІЧНІ ФАРБИ

Хлопчик Філя
й дівчинка
Фіна вирішили
намалювати веселку.
У них є три фарби:
синя, жовта й червона.

Філя намалював
жовту лінію веселки,
як жирафа.

Фіна намалювала над
жовтою червону
лінію, як шарф.

Філя малює
блакитну лінію,
як фонтан.

Фіна змішує жовтий
і синій та малює
зелену лінію, як фікус.

Філя змішує
червоний і жовтий
та малює оранжеву
лінію, як фартух.

Фіна змішує червоний
і синій та малює
фіолетову лінію, як
фіалка.

Філя змішує
фіолетову і блакитну
фарби й малює синю
лінію, як футболка.

5

Запам'ятай кольори веселки.

ЧАПЛЯ **О**СІНЬ **Ж**ДЕ **З**АВЗЯТО —
БУДЕ **С**АНИ **Ф**АРБУВАТИ.

6

Кіт — фокусник. Мишка — фокусниця.
Кіт одягнув шарф. Мишка зняла кофту.
Крекс, пекс, фекс! Із циліндра вилетів
фазан.

Крекс, пекс, фекс! Із циліндра вплив
дельфін.

Кіт — справжній чарівник. Мишка —
справжня чарівниця.

НОВИЙ РІК — НА ПОРІГ

1

Текст. Заголовок. Передбачення. Театралізуємо

СНІГОВІ ФІГУРИ

Зима. Вийшли діти у двір.

— Нумо на санчатах кататися, — каже Дмитро.

— Ні, краще в сніжки, — говорить Анюта.

— А може, зліпимо сніговика? — промовила Віка.

— А зліпимо снігових звірят! — запропонував Мишко.

■ Як ти думаєш, що буде далі?

Усі радо взялися за роботу. Дмитро ліпить ведмедика. Анюта ліпить панду. Віка ліпить зайчика, а Мишко — динозавра.

Потім облили фігурки водою, щоб краще зберегти, і пішли по домівках. Уранці діти вийшли у двір та здивувалися. Хтось фігурки огоротив стрічкою і табличку написав: «Парк снігових фігур».

Усю зиму фігурки прикрашали подвір'я. А навесні розтанули.

Вірш без кінця. Вчимо напам'ять

БІЛИЙ БЕЗКОНЕЧНИК

Білий шлях,
Білий сніг.
Білий песик
Прудко біг.
Почалася хур-то-ви-на —
Зникли вуха, лапки, спина!
Видно тільки носик — цятку...
Тож почнімо все спочатку:
Білий шлях,
Білий сніг.
Білий песик
Прудко біг.
Почалася хур-то-ви-на —
Зникли вуха, лапки, спина!
Видно тільки носик — цятку...
Тож почнімо все спочатку...

Леся Мовчун

УКРАЇНЬСЬКА МОВА. БУКВАР

підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах) Частина 1

Особливості підручника:

- текстовий матеріал, поданий з урахуванням різних рівнів читацьких навичок
- ілюстративний матеріал, зорієнтований на формування читацької мотивації
- правила, візуалізовані завдяки кумедним героям
- система завдань, розроблена для розвитку критичного мислення
- вправи, націлені на формування емоційного інтелекту

Інтерактивний електронний додаток містить:

- інтерактивні завдання до кожного уроку
- аудіосупровід
- відео, 3D-моделі
- додаткові завдання
- відеоуроки
- календарно-тематичний план

